

Politika ochrany detí a mladých ľudí

Nadácie Integra

Obsah dokumentu:

1. Ochrana detí	2
2. Účel Politiky ochrany detí a mladých ľudí	3
3. Vyhlásenie Nadácie Integra	3
4. Definície:	4
Definícia pojmu „dieťa“	4
Definícia pojmu „zneužívanie detí“	4
5. Subjekty Politiky ochrany detí	6
Politika ochrany detí s ohľadom na externých partnerov	7
Politika ochrany detí a pracovníci nadácie a iný personál	8
Školenia a vzdelávanie o ochrane detí	8
Politika ochrany detí a návšteva fotografov, filmových štábov, novinárov a iných osôb	8
6. Manažér politiky ochrany detí	9
7. Kódex správania	10
8. Postup pri vzniku incidentu	12
Oznamovanie incidentu	12
Externá záležitosť	14
Postup, ako reagovať na obvinenie alebo oznámenie incidentu	15
Postup, ktorý má nasledovať po obvinení alebo oznámení:	15
9. Hlavné princípy politiky ochrany dieťaťa	17
Princíp ochrany a bezpečnosti dieťaťa	17
Princíp ochrany zamestnanca	17
Princíp zodpovedného riešenia incidentov	17
Princíp dôvernosti a ochrany osoby:	18
10. Zodpovednosť:	18
Monitorovania a hodnotenie politiky	18
Preskúvanie politiky	19

Víziou Nadácie Integra (ďalej aj ako nadácia) je zmierňovať následky porušeného sveta tým, že poskytujeme vzdelávanie deťom a mladým ľuďom a dávame ľuďom dôstojnú prácu za férových podmienok. Zabezpečujeme tiež humanitárnu pomoc pri prírodných katastrofách a vojnových konfliktoch.

Nadácia Integra pôsobí v najchudobnejších častiach sveta, najmä v Afrike, a to v úzkej spolupráci s našimi externými partnermi. Nadácia Integra sa zaväzuje, že vo svojich programoch bude poskytovať pomoc nestranne, bez akejkoľvek formy diskriminácie bez ohľadu na pohlavie, národnosť, farbu pleti, či náboženské presvedčenie.

Pri našich aktivitách prichádzame do kontaktu s deťmi a mladými ľuďmi. Uvedomujeme si našu povinnosť chrániť ich pred zneužitím alebo zanedbaním. Starat' sa o bezpečnosť detí a mladých ľudí je zodpovednosťou každého. Organizácie, profesionáli a dobrovoľníci, ktorí s deťmi a mladými ľuďmi pracujú, by mali vo svojej práci túto zodpovednosť zohľadňovať a mať vytvorené mechanizmy, ktoré jej v tom pomôžu. Preto sme v Nadácii Integra vytvorili Politiku ochrany detí a mladých ľudí (ďalej aj ako Politika ochrany detí alebo ako Politika), ktorá je naším vyjadrením záväzku voči deťom a mladým ľuďom zabezpečiť pre nich bezpečné prostredie a podmienky pre ich zdravý rozvoj. Politika ochrany práv dieťaťa vychádza z Dohovoru OSN o právach dieťaťa (ďalej iba Dohovor). Politika ochrany práv dieťaťa Nadácie Integra je založená na Politike ochrany detí vytvorenej Alianciou Integral, ktorej súčasťou je aj Nadácia Integra .

1. Ochrana detí

Ochrana detí je široký pojem, ktorý zahŕňa princípy, štandardy, smernice a postupy vytvorené so zámerom chrániť deti pred úmyselným alebo neúmyselným zneužívaním. V tomto kontexte chápeme ochranu detí ako povinnosť Nadácie Integra zabezpečiť, aby jej zamestnanci, dobrovoľníci, sponzori, partneri, návštevníci ako aj jej aktivity, projekty alebo programy nespôsobovali deťom ujmy a nevystavovali ich rizikám možného zneužitia alebo ujmy. V prípade podozrenia ohrozenia bezpečnosti detí v rámci aktivít

projektov alebo programov Nadácie Integra, v ktorých sú zapojené, bude nadácia konať a hlásiť podozrenie kompetentným autoritám.

2. Účel Politiky ochrany detí a mladých ľudí

Účelom Politiky ochrany detí a mladých ľudí Nadácie Integra je

- chrániť deti a mladých ľudí, ktorí sú prijímateľom pomoci od Nadácie Integra,
- poskytovať zamestnancom, dobrovoľníkom, sponzorom, návštevníkom a partnerom nadácie všeobecné princípy, ktoré upravujú náš prístup k ochrane detí,
- chrániť dobré meno Nadácie Integra a jej zamestnancov, aby sa predchádzalo krivým obvineniam zo zneužívania detí a tým poškodzovaniu riadneho fungovania Nadácie Integra.

3. Vyhlásenie Nadácie Integra

3.1. Súčasťou aktivít Nadácia Integra je práca s deťmi a rodinami či už priamo alebo cez našich externých partnerov. Nadácia Integra sa preto zaväzuje podporovať a chrániť všetky deti, s ktorými prichádza do kontaktu, a to počas návštev pracovníkov priamo zamestnaných Nadáciou Integra, dobrovoľníkov Nadácie Integra, sponzorov, návštevníkov alebo prostredníctvom externých partnerov, ktorí spolupracujú s Nadáciou Integra, a ich zamestnancov.

3.2. Ako Nadácia Integra uznávame, že je našou zodpovednosťou urobiť všetko, čo je v našich silách, aby sme zabránili zneužívaniu detí a hlásili akýkoľvek prípad zneužitia dieťaťa alebo podozrenie na zneužitie dieťaťa.

3.3. Budeme sa snažiť zabezpečiť, aby sa všetci zamestnanci, dobrovoľníci, sponzori, návštevníci a partneri Nadácie Integra, ktorých práca bude zahŕňať prácu s deťmi, oboznámili s našou politikou ochrany dieťaťa a podpísali, že prečítali tento dokument, porozumeli mu a súhlasili s ním.

3.4. V Nadácii Integra sa zaväzujeme zamestnávať a spolupracovať len s ľuďmi, ktorí sú bezúhonní a neboli právoplatne odsúdení za žiadny trestný čin týkajúci sa detí.

3.5. Očakávame, že naši externí partneri starostlivo vyberajú a účinne vyškolia svojich zamestnancov a dobrovoľníkov, ktorí budú pracovať s deťmi, a budú spĺňať všetky zákonné požiadavky týkajúce sa ochrany detí vo svojej domovskej krajine.

4. Definície:

Definícia pojmu „dieťa”

Na účely tohto dokumentu je „dieťa” každá osoba mladšia ako 18 rokov, ktorá je súčasťou aktivít, projektov alebo programov podporených Nadáciou Integra, ale aj mladistvá osoba staršia ako 18 rokov, ktorá je súčasťou sponzorského programu Podpora detí v partnerských projektoch Nadácie Integra.

Definícia pojmu „zneužívanie detí”

WHO (World Health Organisation, Svetová zdravotnícka organizácia) definuje zneužívanie alebo týranie detí ako používanie akýchkoľvek foriem fyzického alebo psychického násillia, poškodenia alebo zneužitia, zanedbávania alebo nedbalého zaobchádzania, obchodného, sexuálneho a iného vykorisťovania, pričom dochádza k priamemu alebo potenciálnemu ublíženiu na zdraví dieťaťa, ohrozeniu života a narušeniu rozvoja alebo ľudskej dôstojnosti zneužívúc zodpovednosť, dôveru alebo moc, ktorú zneužívajúci v danom vzťahu má. V našom chápaní sa môže zneužívanie detí (okrem iného) prejavovať ako:

Fyzické týranie, ktoré má rôzne formy a prejavy ako napríklad: bitie, trasenie, sotenie, popálenie, úmyselné obarenie, dusenie, škrtenie a topenie dieťaťa atď. K fyzickému týraniu dochádza aj vtedy, keď rodič alebo iná zodpovedná osoba zanedbáva symptómy ochorenia alebo úmyselne spôsobuje ochorenie dieťaťa.

Psychické týranie, ktoré zahŕňa také správanie osôb, ktoré nepriaznivo pôsobí na psychický, citový vývoj a správanie dieťaťa. Môže mať rôzne formy a prejavy, napríklad opakované hovorenie deťom, že nie sú milované, nemajú žiadnu hodnotu, nie sú dostatočne dobré. Taktiež môže zahŕňať očakávaná

neprimerané veku a vývinovému obdobiu dieťaťa ako aj vystavovanie dieťaťa nebezpečenstvu alebo vyvolávanie strachu v ňom. Sčasti je psychické týranie súčasťou všetkých foriem zneužívania dieťaťa, ale môže sa objaviť aj samostatne.

Sexuálne zneužívanie detí, ktoré definujeme ako kontakt medzi dieťaťom a staršou, alebo vyspelejšou osobou (napríklad mladistvý alebo dospelý, pričom môže ísť o cudzieho človeka, súrodenca alebo zodpovednú osobu - rodiča alebo zákonného zástupcu), pričom je dieťa použité ako objekt sexuálneho uspokojenia dospelaj alebo staršej osoby. Často sa toto správanie vynucuje silou, vymáhaním, úplatkami, vyhrážaním alebo inou formou nátlaku. Sexuálne zneužívanie detí sa môže prejavovať fyzicky, ale i psychicky a verbálne. Sexuálne zneužívanie zahŕňa aj akékoľvek vystavovanie dieťaťa sexuálnym aktivitám, sexuálnemu kontaktu, sexuálnemu správaniu a činnosti bez ohľadu na to, či si je toho dieťa vedomé alebo nie. Sexuálne prejavy môžu obsahovať fyzický kontakt (pričom môže dôjsť k vniknutiu ako napríklad pri znásilnení) alebo fyzický kontakt bez vniknutia. Avšak sexuálne zneužívanie sa môže prejavovať aj bez fyzického kontaktu, napríklad pri nútenom sledovaní alebo tvorbe pornografických videozáznamov alebo pri sledovaní sexuálnych aktivít, resp. povzbudzovaní detí, aby sa správali nevhodným sexuálnym spôsobom. Za komerčné sexuálne zneužívanie sa považuje každé využitie dieťaťa na sexuálne účely za finančnú alebo inú odmenu. Dieťa je v tomto prípade považované za objekt obchodu a sexuálneho vykorisťovania. Tento jav sa často spája s obchodom a s organizovaným zločinom, resp. nútenou prácou a moderným otroctvom. Detská pornografia sa pre účely zákona definuje ako zobrazenie skutočnej alebo predstieranej súložie, iného spôsobu pohlavného styku alebo iného obdobného sexuálneho styku s dieťaťom alebo osobou vyzerajúcou ako dieťa alebo zobrazenie obnažených častí tela dieťaťa, alebo osoby vyzerajúcej ako dieťa smerujúce k vyvolaniu sexuálneho uspokojenia inej osoby. Tento obsah môže byť zobrazený formou fotografií, negatívov, diapozitívov, časopisov, kníh, kresieb, filmov, videozáznamov a grafických zobrazení v počítačoch. Existuje všeobecné delenie do dvoch kategórií: soft-core (neobsahuje explicitné sexuálne scény, ale zobrazuje nahé deti alebo deti, ktoré sa správajú zvodne) a hard-core, ktoré znázorňujú deti aktívne sa zúčastňujúce sexuálnych aktivít.

Zanedbávanie, ktoré definujeme ako akútne a vážne ohrozenie dieťaťa v dôsledku nedostatočnej starostlivosti a podnetov dôležitých pre jeho zdravý fyzický a psychický vývin.

Šikanovanie, ktoré definujeme ako úmyselné ublíženie, často opakované v určitom období, pričom sa obeť len veľmi ťažko dokáže ubrániť. Prejavuje sa rôznymi formami, ale najčastejšie prejavy sú: fyzické šikanovanie (bitie, kopanie, odcudzenie vecí obete), verbálne šikanovanie (nevhodné rasistické alebo homofóbne poznámky, vyhrážanie sa, nadávanie) a psychické šikanovanie (izolácia obete, neprijatie do skupiny vrstovníkov).

Zneužívanie detí za účelom obchodovania, ktoré definujeme ako využívanie detí na prácu alebo inú aktivitu s cieľom získania benefitov pre osobu, ktorá je za dieťa zodpovedná, pričom pôsobia poškodzujúco na fyzické a psychické zdravie dieťaťa, jeho vzdelanie alebo morálno-emocionálny rozvoj. Táto forma zneužívania sa prejavuje, okrem iného, nútenou prácou detí. Dieťa, ktoré je nejakým spôsobom zneužívané, je často obeťou viacerých foriem násillia. Niektoré z ďalších foriem môžu byť diskriminácia, obťažovanie alebo šikanovanie, ktoré tiež negatívne pôsobia na fyzický a psychický vývoj dieťaťa.

5. Subjekty Politiky ochrany detí

Táto Politika ochrany detí sa týka:

- a) všetkých pracovníkov (zamestnancov aj stálych pracovníkov v inom ako zamestnaneckom pomere), členov správnej rady a dobrovoľníkov Nadácie Integra,
- b) všetkých osôb, ktoré spolupracujú s Nadáciou Integra alebo boli vyslané cez Nadáciu Integra (najmä sponzori, donori, novinári, fotografi) alebo ich spolucestujúci a dostanú sa do kontaktu s deťmi v programoch podporovaných Nadáciou Integra,
- c) všetkých organizácií a externých partnerov, ktorí spolupracujú s Nadáciou a/alebo ktorým Nadácia Integra poskytuje finančné prostriedky na realizáciu aktivít, v ktorých sú zapojené deti, vrátane všetkých zamestnancov partnerov, ktorí prichádzajú do priameho alebo nepriameho kontaktu s deťmi.

Politika ochrany detí s ohľadom na externých partnerov

Externý partner (ďalej aj ako partner) na účely tohto dokumentu je partner Nadácie Integra, ktorý spolupracuje s nadáciou a ktorému Nadácia Integra poskytuje finančné prostriedky na realizáciu aktivít, projektov a programov v oblasti rozvojovej alebo humanitárnej práce.

Politika ochrany detí sa týka všetkých partnerov Nadácie Integra, ktorí spolupracujú na aktivitách, projektoch alebo programoch, v ktorých sú deti zapojené.

Každý externý partner Nadácie Integra má povinnosť vypracovať vlastnú politiku ochrany dieťaťa, ktorá zohľadňuje lokálny kontext a legislatívu. Tá je súčasťou Memoranda spolupráce, na ktorom sa Nadácia Integra a externý partner dohodli a ktorú podpísali.

Ak partneri ešte nemajú vypracovanú vlastnú politiku ochrany dieťaťa, ich povinnosťou je dodržiavať zásady a kroky definované v Politike ochrany detí Nadácie Integra, s ktorými ich nadácia oboznámi.

Sankcie za porušenie Politiky ochrany zo strany partnera:

V prípade, že dôjde k porušeniu dohodnutých pravidiel a princípov, resp. k porušeniu bezpečnosti dieťaťa u partnernej organizácie, nadácia vyzve organizáciu na riešenie situácie a odstránenie následkov.

Nadácia si vyhradzuje právo znížiť finančnú podporu pre partnera alebo ukončiť spoluprácu s externým partnerom ak:

1. partner hrubo porušil dohodnuté pravidlá a princípy, resp. došlo k porušeniu bezpečnosti dieťaťa a / alebo
2. partner, napriek upozorneniu zo strany nadácie, neodstránil následky predošlého porušenia pravidiel.

Nadácia Integra zväži vážnosť porušenia politiky ochrany dieťaťa a s odôvodnením písomne oznámi partnerovi následky porušenia Politiky ochrany dieťaťa.

Politika ochrany detí a pracovníci nadácie a iný personál

Každá osoba (pracovník, člen správnej rady, dobrovoľník), ktorá chce pracovať pre Nadáciu Integra alebo s ňou spolupracovať, musí:

- a) podpísať Záväzné vyhlásenie (v prílohe), že súhlasí s princípmi a podmienkami Politiky ochrany dieťaťa a zaväzuje sa ich dodržiavať,
- b) podpísať Čestné vyhlásenie (v prílohe), že nebola právoplatne odsúdená za úmyselný trestný čin. Súčasťou pracovnej alebo mandátnej zmluvy je aj podpísanie súhlasu s vyžiadaním Výpisu z registra trestov v prípade potreby.

Školenia a vzdelávanie o ochrane detí

Za účelom úspešnej implementácie Politiky ochrany detí vykoná Nadácia nasledovné opatrenia: Pracovník alebo dobrovoľník, ktorý bude priamo zapojený do práce s deťmi bude informovaný o Politike a všetkých postupoch a procesoch z nej vyplývajúcich a zároveň zaškolený ohľadom vhodného správania sa počas aktivít s deťmi a prípustného, resp. neprípustného zdieľania informácií o deťoch.

Politika ochrany detí a návšteva fotografov, filmových štábov, novinárov a iných osôb

Pri návšteve fotografov, filmových štábov, novinárov alebo iných osôb projektov alebo programov Nadácie Integra alebo jej partnera, je potrebné prihliadať na nasledovné:

- 1) Novinári, fotografi/filmový štáb musia byť oboznámení s Politikou ochrany detí skôr, ako sa stretnú s deťmi, ktoré budú fotografovať, nahrávať ich alebo sa s nimi rozprávať. Zároveň podpíšu záväzné vyhlásenie o dodržiavaní podmienok a princíпов stanovených v tejto Politike (príloha č.1).

- 2) Je potrebné zabezpečiť, aby deti nezostali s novinármi, fotografmi samé bez dozoru. Zodpovedný pracovník nadácie alebo pracovník partnerskej organizácie musí byť prítomný počas celej doby návštevy.
- 3) Deti, rodičia/zákonní zástupcovia alebo vedúci partnerskej organizácie budú informovaní o spôsobe zverejnenia fotografií, filmu alebo vyjadrení dieťaťa pričom nadácia je povinná získať ich súhlas s použitím získaného materiálu.
- 4) Z dôvodu ochrany bezpečnosti dieťaťa musí novinár alebo fotograf oboznámiť nadáciu, ako bude získaný materiál použitý. Nadácia si vyhradzuje právo nepovoliť zverejnenie materiálov v prípade, že ide o porušenie niektorých princípov a podmienok Politiky ochrany detí.
- 5) Ak budú materiály využívať aj iné organizácie, je potrebné pod fotografiou uviesť: Nadácia Integra/meno fotografa © a nadpis fotografie.

6. Manažér politiky ochrany detí

Vedenie Nadácie Integra určí manažéra Politiky ochrany detí (ďalej len Manažér Politiky), ktorý bude zodpovedať za:

- informovanie tímu o Politike ochrany detí a jej implementáciu v rámci organizácie,
- monitorovanie implementácie Politiky a pravidelné informovanie tímu nadácie o dosiahnutých pokrokoch,
- prípravu materiálov na školenia o Politike ochrany detí,
- zhromažďovanie a správu informácií o požiadavkách zákona, najlepších praktíkách a pod.,
- poskytovanie podpory a pomoci pre iných členov tímu v rámci tematiky ochrany dieťaťa.

Meno a kontaktné údaje zodpovednej osoby budú zverejnené na webovej stránke Nadácie Integra.

7. Kódex správania

Každý pracovník, člen správnej rady, dobrovoľník, sponzor, návštevník, ktorý príde do priameho styku s deťmi, dostane Kódex správania definovaný v tejto časti a v Prílohe č. 2.

Hoci nie je možné zabrániť všetkým incidentom, Nadácia Integra urobí potrebné kroky, aby sa znížilo riziko vzniku akéhokoľvek zneužitia detí. Je preto dôležité, aby všetci zamestnanci, sponzori, dobrovoľníci, partnerské organizácie a ich zamestnanci, ktorí prichádzajú do kontaktu s deťmi, dodržiavali tieto zásady:

- A. Sú si vedomí situácií, ktoré môžu predstavovať riziká pre dieťa, a sú pripravení primerane na ne reagovať.
- B. Naplánujú a zorganizujú si prácu a pracovisko tak, aby sa minimalizovali potenciálne riziká zneužívania detí.
- C. Obmedzia situácie, keď sú s deťmi a budú pracovať tak, aby boli pri práci s deťmi viditeľní pre ostatných.
- D. Vytvoria a budú udržiavať kultúru, v ktorej sa môže diskutovať o otázkach alebo obavách týkajúcich sa bezpečnosti dieťaťa.
- E. Vytvoria kultúru transparentnosti, v ktorej deti môžu hovoriť o svojich skúsenostiach so zamestnancami a inými osobami.
- F. Budú rešpektovať hranice každého dieťaťa a pomôžu mu rozvíjať vlastný pocit dôstojnosti.
- G. Vedia, čo znamená zneužitie dieťaťa (spracované aj v tejto Politike ochrany detí).
- H. Budú vnímať signály, ktoré môžu poukazovať na zneužívanie detí.
- I. Poznajú manažéra Politiky a ďalšie zodpovedné osoby a postupy pri ohlasovaní vzniknutých obáv (pozri postup nižšie).

Zamestnanci, dobrovoľníci a zástupcovia Nadácie Integra a jej partnerských organizácií nesmú nikdy:

- A. Udrieť, fyzicky napadnúť alebo zneužiť dieťa.
- B. Rozvíjať fyzický alebo sexuálny vzťah s dieťaťom.
- C. Rozvíjať akýkoľvek vzťah s dieťaťom, ktorý by mohol byť považovaný ako zneužívanie alebo vykorisťovanie.

- D. Konať spôsobom, ktorý môže byť pre dieťa zneužívajúci alebo môže dieťa vystaviť riziku zneužitia.
- E. Zapojiť sa do akcií alebo správania, ktoré by sa dali považovať za zlú prax alebo potenciálne zneužívanie dieťaťa. Napríklad by nikdy nemali:
 - používať jazyk, robiť návrhy alebo ponúkať rady, ktoré sú nevhodné, urážlivé alebo zneužívajúce;
 - správať sa spôsobom, ktorý je nevhodný alebo sexuálne provokatívny;
 - mať dieťa, ktoré nie je ich vlastné, vo svojej domácnosti bez prítomnosti ďalších osôb;
 - spať v rovnakej miestnosti alebo v posteli ako dieťa, ktoré nie je ich vlastné;
 - obliekať sa spôsobom, ktorý je pre danú kultúru nevhodný alebo nevkusný;
 - ponúkať dieťaťu peniaze alebo darčeky bez súhlasu pracovníka alebo manažéra projektu;
 - robiť pre dieťa veci osobnej povahy, ktoré môžu robiť oni sami;
- F. Konať spôsobom, ktorý by bol pre dieťa zahanbujúci, ponižujúci alebo degradujúci.
- G. Diskriminovať, odlišne zaobchádzať alebo uprednostňovať konkrétne dieťa pred ostatnými.
- H. Vziať dieťa z projektu za akýmkoľvek účelom bez súhlasu riaditeľa projektu alebo inej zodpovednej osoby bez doprovodu zodpovednej osoby.

V prípade, že sa objaví akékoľvek podozrenie z porušenia politiky ochrany práv dieťaťa, je potrebné okamžite informovať zodpovedného zamestnanca partnera alebo manažéra politiky ochrany práv dieťaťa v Nadácii Integra.

Zamestnanci, dobrovoľníci, fotografi, médiá, sponzori, návštevníci a partneri musia dodržiavať špecifické pokyny o fotografiách a videách, a to nasledovne:

- A. Na používanie obrázkov dieťaťa je potrebné vyžiadať si povolenie od dieťaťa alebo ak je dieťa mladšie ako 18 rokov, jeho zástupcu alebo vedúceho partnerskej organizácie.
- B. Nemožno používať meno a fotku dieťaťa, pokiaľ sa od jednotlivca alebo jeho zástupcu nedostane výslovné povolenie a zároveň takto zverejnené informácie neohrozujú bezpečnosť dieťaťa.

- C. Nesmú sa používať obrázky z aktivít, kde je riziko zneužitia nevhodných obrazov vysoké.

8. Postup pri vzniku incidentu

Oznamovanie incidentu

Všetci pracovníci, zamestnanci, dobrovoľníci, návštevníci, sponzori, externí partneri a ich zamestnanci by mali byť schopní rozpoznať príznaky, ktoré naznačujú, že dieťa potrebuje pomoc. Rozhodovanie o tom, či je potrebné situáciu hlásiť, môže byť náročné. Preto v tejto časti uvádzame postup pri nahlasovaní, ktorý pomôže jednotlivcom primerane reagovať pri zabezpečení ochrany dieťaťa a svedkov incidentu.

Všetky porušenia zásad ochrany dieťaťa v tomto dokumente (či už ide o podozrenie, údajné porušenie alebo svedecké výpovede) musia byť okamžite hlásené miestnemu riaditeľovi alebo inému zodpovednému zamestnancovi partnerskej organizácie alebo manažérovi politiky ochrany dieťaťa Nadácie Integra. Záujmy dieťaťa a jeho bezpečnosť musia byť stále na prvom mieste.

V prípade, že dôjde k nahláseniu porušenia zásad politiky ochrany detí, je potrebné ihneď konať. Pomôcka ACT (Act / Child-Centered / Time Counts) je nástrojom, ktorý pomôže reagovať v takej situácii:

Act – konať: ak je podozrenie, že došlo k porušeniu Politiky alebo Kódexu správania, treba okamžite hlásiť podozrenie.

Child-Centered – najlepší záujem dieťaťa: pri rozhodovaní je najdôležitejšie brať ohľad na najlepší záujem dieťaťa.

Time Counts – čas zohráva dôležitú úlohu: je dôležité vybrať najvhodnejšie a najefektívnejšie riešenie, ktoré zabezpečí ochranu dieťaťa, a to v čo najkratšom čase.

Zapojenie Nadácie Integra do riešení incidentu

Ďalším krokom v rozhodovacom procese Nadácie Integra je určiť, či ide o vnútornú alebo vonkajšiu záležitosť nadácie a do akej miery by mala zasiahnuť pri riešení incidentu.

Interná záležitosť

Za internú záležitosť sa považuje, ak malo dôjsť k zneužitiu dieťaťa a obvinenie bolo vznesené voči:

- a) lokálnemu pracovníkovi v miestnej partnerskej organizácii (zamestnanec alebo dobrovoľník v partnerskej organizácii v inej krajine, napríklad v Afrike)
- b) zamestnancovi, dobrovoľníkovi, sponzorovi, zástupcovi Nadácie Integra alebo inej osobe vyslanej zo Slovenska prostredníctvom Nadácie Integra.

Ak pôjde o internú záležitosť, nadácia sa zapojí do vyšetrovania situácie nasledovným spôsobom:

- a) Ak je obvinenie vznesené voči lokálnemu zamestnancovi/dobrovoľníkovi z partnerskej organizácie, bude Nadácia Integra spolupracovať s miestnym riaditeľom projektu, aby sa zabezpečilo, že boli zavedené všetky príslušné postupy, že sa kontaktovali príslušné orgány a že obvinený nie je v kontakte s dotknutým dieťaťom. Ak je obvinenie vznesené proti miestnemu riaditeľovi projektu, Nadácia Integra bude spolupracovať s miestnou správnou radou partnerskej organizácie, aby sa zabezpečilo, že budú podniknuté všetky príslušné kroky.

Vyšetrovanie incidentu by mal schváliť riaditeľ Nadácie Integra v spolupráci s riaditeľom partnera a predložiť ho menovanému členovi správnej rady, ktorý rozhodne a navrhne vhodné riešenie. Rozhodnutie o akýchkoľvek záveroch vyšetrovania sa podáva obvinenému písomne.

Ak Nadácia Integra nie je spokojná s konaním miestneho riaditeľa projektu, je na jej zvážení, či bude o incidente informovať miestne alebo národné orgány. Ak to nie je potrebné, mali by sa dodržať postupy stanovené v Politike ochrany dieťaťa. V prípade potreby by mali byť informované miestne alebo národné orgány a mali by sa dodržať dohodnuté postupy.

b) Ak je obvinenie vznesené voči zamestnancom Nadácie Integra, dobrovoľníkovi alebo návštevníkovi zo Slovenska, musí táto osoba bezodkladne opustiť projekt, v ktorom k incidentu údajne došlo, a vyhnúť sa kontaktu s dotknutým dieťaťom. Riaditeľ nadácie musí zabezpečiť, aby sa všetky príslušné postupy vykonali na Slovensku (alebo v krajine, do ktorej sa osoba vracia), a to hneď po jej návrate.

Nadácia okamžite pozastaví činnosť všetkých zamestnancov, dobrovoľníkov a členov správnej rady Nadácie Integra, ktorí sú obvinení z porušenia Politiky, a to až do času, kým nebudú známe výsledky vyšetrovania. Nadácia si vyhradzuje právo podniknúť akékoľvek disciplinárne kroky v prípade preukázanej viny a konať v súlade s týmito opatreniami vrátane trestného oznámenia príslušnému orgánu.

Ak bude obvinenie vznesené proti riaditeľovi Nadácie Integra na Slovensku, potom správna rada Nadácie Integra zabezpečí vykonanie všetkých príslušných postupov vyšetrovania a spolupráce s príslušnými orgánmi.

Vo všetkých vyššie uvedených prípadoch, ak Integra v spolupráci s miestnym partnerom a vyšetrovacími orgánmi dôjde k záveru, že obvinenie nebolo opodstatnené a najmä ak to obvinenie vychádzalo zo zlých úmyslov, je potrebné okamžite urobiť vhodné kroky, aby sa obnovila poškodená povesť krivo obvinenej osoby a aby táto osoba získala späť svoju prácu.

Externá záležitosť

Za externú záležitosť sa považuje, ak sa obvinenie týka niekoho mimo Nadácie alebo mimo partnerského projektu alebo sa incident stane dieťaťu doma alebo v jeho komunite. V týchto prípadoch sa musí zvážiť, do akej miery toto porušenie zasahuje do fungovania Nadácie a porušuje zásady jej činnosti a podľa toho postupuje. Po zvážení situácie a v spolupráci s miestnym riaditeľom partnerského projektu, sa Nadácia Integra rozhodne, či v prípade bude konať, alebo oznámi, že nie je schopná konať a odporučí, aby sa oznamovateľ (alebo zástupca dieťaťa) priamo obrátil na miestnu políciu alebo zamestnávateľa údajného páchatela, príp. odporučí ďalšie kroky.

Ak je nutné do riešenia externých záležitostí zapojiť Nadáciu Integra, je potrebné o tom informovať jej riaditeľa, ktorý potom úzko spolupracuje s riaditeľom partnera, v ktorom k incidentu alebo údajnému incidentu došlo.

Postup, ako reagovať na obvinenie alebo oznámenie incidentu

V prípade oznámenia incidentu alebo obvinenia je potrebné konať nasledovne:

- Reagujte pokojne.
- Uistite ohlasovateľa alebo dieťa, že je správne, že vám povedali o vzniknutej situácii, ale nesľubujte im diskrétnosť. Vysvetlite im, že ste povinný dodržiavať zásady Nadácie Integra a zákony a povedzte im, aké budú ďalšie kroky.
- Berte Všetko, čo hovoria, berte vážne. Aj keď sa to týka niekoho, o kom si myslíte, že by nebol schopný toho, čo dieťa alebo oznamovateľ tvrdí.
- Vyjasnite si s dieťaťom alebo oznamovateľom základné skutočnosti o podozrení na zneužitie alebo dôvody tohto podozrenia, a to aj kvôli podrobnej správe, ktorá sa spíše podľa prílohy nižšie. Vyhnite sa kladeniu zavádzajúcich otázok a nediskutujte obvinenia s obeťou alebo údajným páchatelom. Vaša úloha je skôr podporná nie vyšetrovacia, pýtajte sa len dovtedy kým ste si istí, že máte jasnú predstavu o tom, čo bolo povedané, aby ste mohli odovzdať informácie ďalej.
- V naliehavom prípade, kedy je potrebná lekárska alebo policajná pomoc, volajte pohotovostnú službu.

Nadácia Integra bude s informáciami o podozrení alebo obvinení zaobchádzať dôverne a dodržiavať všetky postupy, berúc ohľad na najlepší záujem dieťaťa, bez ohľadu na to, kto hlásenie podá, o kom hlásenie je alebo odkiaľ osoba podávajúca hlásenie pochádza.

Postup, ktorý má nasledovať po obvinení alebo oznámení:

Riaditeľ partnerskej organizácie, kde sa incident stal, (podľa danej situácie) by mal okamžite informovať všetky strany vrátane rodičov alebo opatrovateľov,

polície ako aj Nadáciu Integra. To sa musí uskutočniť v ten istý pracovný deň osobne alebo telefonicky. Následne je nutné potvrdiť incident písomne, a to najneskôr do 2 pracovných dní. Počas celého procesu sa Nadácia zaväzuje, že bude klásť na prvé miesto najlepší záujem dieťaťa.

Oznamovateľovi a / alebo dieťaťu je potrebné oznámiť:

- a) bolo začaté formálne vyšetrowanie;
- b) meno osoby, ktorá bude zodpovedná za toto vyšetrowanie;
- c) spôsob, ako môže kontaktovať zodpovednú osobu;
- d) aké kroky budú nasledovať.

Podrobná správa o incidente (vid' príloha 3. **Hlásenie porušenia ochrany bezpečnosti**) musí byť zaznamenaná písomne do jednej hodiny od oznámenia.

Správa by mala byť presná a skutková, zameriavajúca sa na to, čo bolo povedané alebo pozorované, kto bol prítomný a čo sa stalo. Nemala by obsahovať špekulácie alebo interpretáciu. Písomná správa musí byť podpísaná, datovaná a udržiavaná na bezpečnom mieste.

Ak obvinenie vzniesol niekto iný ako rodič alebo opatrovník, riaditeľ alebo zodpovedný zamestnanec partnerskej organizácie by mal zariadiť okamžitý rozhovor s rodičom (alebo opatrovníkmi). Riaditeľ musí písomne zaznamenať reakciu rodiča (alebo opatrovníka) a oboznámiť ho s doterajšími krokmi, ktoré sa v prípade urobili.

Oznamovateľ a / alebo dieťa by nemali zostať pod tou istou strechou ako údajný zneužívateľ. Ak nemožno zaručiť bezpečnosť oznamovateľa a / alebo dieťaťa (a ich rodina, ak majú), potom musia byť presunutí na bezpečné miesto.

Nadácia Integra sa zaväzuje, že urobí všetko pre to, aby zabránila ďalšiemu ublíženiu dieťaťu/deťom počas alebo po udalosti, ktorej sa hlásenie týka.

Ak dieťa potrebuje naliehavú lekársku pomoc, je potrebné mu ju zabezpečiť a uistiť sa, že nemocnica / lekári vedia, že v tomto prípade mohlo dôjsť k zneužitiu dieťaťa a je nutné postarať sa o jeho bezpečnosť.

Oznamovateľ a / alebo dieťa potrebujú citlivú kvalifikovanú podporu a terapiu. V programoch, kde to nie je k dispozícii, je potrebné identifikovať a poskytnúť potrebnú podporu.

Oznamovacia povinnosť vzniká v nasledujúcich prípadoch:

- Ak zamestnanec, dobrovoľník alebo zástupca spozoruje zneužitie alebo má podozrenie zo zneužitia dieťaťa.
- Obvinenie vyslovila v mene dieťaťa iná osoba.
- Dieťa tvrdí, že došlo k jeho zneužitiu.

Každý, kto pracuje s deťmi, má povinnosť hlásiť podozrivé, údajné alebo potvrdené prípady zneužitia.

9. Hlavné princípy politiky ochrany dieťaťa

Princíp ochrany a bezpečnosti dieťaťa

Základným princípom politiky ochrany dieťaťa je bezpečnosť dieťaťa.

Princíp ochrany zamestnanca

Oznámenie akéhokoľvek incidentu zneužitia dieťaťa neohrozí postavenie zamestnanca Nadácie Integra alebo jej partnerskej organizácie.

Princíp zodpovedného riešenia incidentov

Všetky obvinenia alebo obavy týkajúce sa zneužívania dieťaťa sa budú riešiť zodpovedne, vážne a bude použitý navrhovaný postup (vid' kroky vyššie).

Princíp dôvernosti a ochrany osoby:

Osobitná pozornosť sa musí vynaložiť čo sa týka diskretnosti a šírenia informácií o incidente a o údajnej obeti. Všetky záležitosti týkajúce sa prípadov zneužitia dieťaťa sa budú riešiť diskretné a len s osobami, ktoré nevyhnutne potrebujú poznať informácie o incidente. Tieto osoby sa tiež zaväzujú dodržiavať diskretnosť a požiadavky na ochranu údajov o údajnej obeti a o vzniknutom incidente. V zmysle tejto zásady sa informácie môžu odovzdávať iným osobám len so súhlasom dieťaťa alebo jeho zákonného zástupcu. Ak však existuje obava, že dieťa bolo zneužitá, potom dieťa alebo jeho zástupca musí byť oboznámený s tým, že informácie musia byť odovzdané kompetentným orgánom s cieľom chrániť ich a ostatných alebo kvôli prešetreniu údajného trestného činu, a to aj vtedy, keď s tým dieťa alebo jeho zástupca nesúhlasí.

Ak bolo zneužitie zverejnené, oznámené alebo pozorované, je dôležité, aby

- 1) bolo s údajnou obeťou zaobchádzané citlivo a dôstojne,
- 2) bola údajná obeť pravidelne informovaná o vyšetrovaní,
- 3) údajná obeť mala právo byť vypočutá, keď oznamuje incident zneužitia seba alebo iných osôb a jej tvrdenie sa má pokladať za vierohodné až pokiaľ neexistuje priamy a jednoznačný dôkaz o opaku,
- 4) sa údajnej obeti ponúkli vhodné prostriedky na podporu ako je napríklad psychologické alebo právne poradenstvo.

10. Zodpovednosť:

Monitorovania a hodnotenie politiky

Cieľom monitorovania a hodnotenia politiky ochrany práv dieťaťa je poučiť sa zo skúseností a poskytnúť informácie osobám, ktoré budú prehodnocovať Politiku a riešiť jej prípadné zmeny. Nadácia Integra bude pravidelne monitorovať implementáciu Politiky a jej procesov.

Monitorovanie a hodnotenie bude zabezpečené pravidelnou kontrolou partnerských organizácií. Bude sa skúmať, či sa dodržiavajú všetky princípy a je zaručená bezpečnosť detí. Kontrola bude vykonaná formou prieskumu medzi zamestnancami nadácie, dobrovoľníkmi a zamestnancami partnera, v

ktorom sa budú môcť vyjadriť, či sú všetky štandardy stanovené v Politike dodržiavané, efektívne, a či je na ich zlepšenie potrebné niečo zmeniť.

Okrem všeobecného monitorovania a hodnotenia je potrebné urobiť i reaktívne hodnotenie, pre prípad, že dôjde k porušeniu Politiky, a na základe tohto hodnotenia Nadácia Integra zváži prípadné zmeny v Politike alebo v spôsobe oznamovania a hlásenia jej porušenia ako aj v politikách ochrany detí jednotlivých partnerov.

Preskúmanie politiky

Tieto pravidlá sa pravidelne prehodnocujú a podľa potreby aktualizujú.

Tento dokument bol naposledy preskúmaný dňa:

Podpísané:

Dátum:

Príloha č. 1: Závazné vyhlásenie súhlasu s Politikou ochrany detí a mládeže Nadácie Integra

Ja, dolu podpísaný/á závazne vyhlasujem, že som si prečítal/a a plne porozumel/a štandardom a usmerneniam uvedeným v Politike ochrany detí a mládeže Nadácie Integra. Súhlasím so všetkými uvedenými princípmi a uvedomujem si dôležitosť implementácie a presadzovania Politiky ochrany detí a mládeže, jej štandardov, procesov a postupov a zaväzujem sa ich dodržiavať počas celej doby mojej spolupráce s Nadáciou Integra. Zároveň beriem na vedomie, že mojím súhlasom dávam Nadácii Integra právo:

- skontrolovať záznamy v registri trestov priamo súvisiace s prácou s deťmi

.....
(meno)

.....
(zamestnanie/pozícia)

.....
(podpis) (dátum a miesto)

Čestné vyhlásenie o bezúhonnosti

Boli ste už niekedy právoplatne odsúdený/á za úmyselný trestný čin?

ÁNO NIE

Ak áno, prosím, uveďte okolnosti a podrobnosti všetkých odsúdení, vrátane rehabilitovaných. Zároveň, prosím, uveďte prípadné vyšetrovanie alebo obvinenia, ktoré boli vznesené voči vašej osobe.

.....
.....
.....
.....

Nadácia Integra sa zaväzuje chrániť vami poskytnuté dôverné informácie, ktoré budú bezpečne uložené menovaným manažérom politiky ochrany práv dieťaťa, ktorý zároveň zväží, do akej miery predstavujú ohrozenie princíпов Politiky ochrany detí.

Bol som poučený, že v prípade podania nepravdivého čestného prehlásenia môžem byť stíhaný za priestupok na základe § 39 ods. 3 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní.

Príloha č. 2: Rozpoznávanie prejavov násilia

Rozpoznávanie prejavov násilia páchaného na deťoch je veľmi zložitá vec a neexistuje jednoduchý návod na rýchle a ľahké odhalenie. Existujú určité náznaky, ktoré môžu vzbudiť podozrenie, treba ich však hodnotiť veľmi opatrne. Netreba automaticky vyhlásiť, že v tom prípade ide o zneužívanie. Rovnako dôležité je uvedomiť si, že ak nejaké náznaky spozorujeme, treba o nich oboznámiť manažéra Politiky ochrany práv dieťaťa čo najskôr, aby sa v prípade dokázaného zneužitia prijali opatrenia v súlade s politikou ochrany práv dieťaťa.

Možné prejavy a následky fyzického násilia:

- modriny, popáleniny, vyklbenie, pohryznutia, rezné rany,
- nepravdepodobné vysvetlenia zranení,
- odmietanie hovoriť o zraneniach,
- odtiahnutie sa pri fyzickom kontakte,
- odmietanie odhaliť ruky a nohy v horúcom počasí,
- odmietanie zapojiť sa do aktivít (ako napr. šport), ktoré si vyžadujú vyzlečenie vrchného oblečenia,
- strach z návratu domov alebo z kontaktu s rodičmi,
- prejavy nedôvery a obozretnosti voči dospelým,
- sebapoškodzujúce správanie,
- agresivita voči iným,
- pasivita a časté sťažovanie sa,
- opakované úteky.

Možné prejavy psychického násilia:

- nepriaznivý alebo oneskorený psychický, kognitívny a emocionálny vývin,
- bojzlivosť,
- omeškaný vývin reči alebo náhla zmena či porucha reči,
- strach z nových situácií,
- nízka sebaúcta,
- nevhodné citové prejavy/reakcie na situácie, • extrémna pasivita a/alebo agresivita,
- užívanie drog a alkoholu,
- opakované úteky,
- patologické kradnutie.

Možné prejavy zanedbávania:

- častý hlad,
- vyberanie jedla zo smetných košov, krádež a skrývanie jedla,
- nedostatočná osobná hygiena,
- častá únava,
- nevhodné oblečenie (napr. letné oblečenie v zime),
- časté meškание do školy, na aktivity alebo absencia,
- neriešené zdravotné problémy,
- nízka sebaúcta,
- nedostatočné spoločenské návyky,
- patologické kradnutie,
- užívanie drog a alkoholu.

Možné prejavy sexuálneho zneužívania:

- veku neprimerané sexuálne správanie alebo vyjadrovanie sa,
- nočné močenie a špinenie,
- bolesti análneho otvoru alebo pohlavných orgánov,
- problémy s nespavosťou,
- strach zostať osamote s dospelým,
- sexuálna promiskuita,
- extrémne riskovanie u adolescentov.

Osoby, ktorých správanie môže vyvolať obavy:

- osoba, v ktorej prítomnosti sa správanie dieťaťa viditeľne mení – stáva sa utiahnutým, ustráchaným, je v strese, stáva sa podráždeným,
- osoba, ktorá žiada dieťa, aby klamalo alebo niečo tajilo,
- osoba, ktorá poruší ktorýkoľvek z princípov Politiky ochrany práv dieťaťa alebo Kódexu správania,
- osoba, ktorá navrhne súkromnú komunikáciu s dieťaťom e-mailom, telefonicky alebo osobne.

Príloha č. 3: Hlásenie porušenia ochrany bezpečnosti

Ak máte podozrenie, že je nejaké dieťa ohrozené, prosím vyplňte toto hlásenie, berúc na vedomie, že je potrebné nahlásiť ho (ústne alebo písomne) manažérovi Politiky ochrany dieťaťa v rovnaký deň, ako k podozreniu dôjde. Vzhľadom na urgentnosť situácie môžete toto hlásenie vyplniť pred alebo po tom, ako kontaktujete Manažéra politiky ochrany práv dieťaťa Nadácie Integra.

Z dôvodu ochrany dôvernosti prosím vyplňte a podpíšte toto hlásenie bez toho, aby ste oboznamovali niekoho iného než manažéra Politiky ochrany práv dieťaťa, ktorý toto hlásenie uschová na bezpečnom mieste.

1. Informácie o vás

Meno:

Zamestnanie/pozícia:

Vzťah k dieťaťu:

Kontakt:

Tel.č.:

e-mail:

2. Informácie o dieťati:

Meno:

Pohlavie:

Vek:

Rodič/zákonný zástupca (ak viete):

Bola poskytnutá zdravotná pomoc?

ÁNO NIE

Kto poskytol zdravotnú pomoc?

Hospitalizácia?

ÁNO NIE

3. Informácie o podozrení alebo udalosti

Ide v tomto prípade o:

• podozrenie, ktoré máte ohľadom ohrozenia dieťaťa?

ÁNO NIE

• udalosť, ktorej ste boli svedkom?

ÁNO NIE

• udalosť, o ktorej vás informovala tretia osoba?

ÁNO NIE

Ak vás informoval niekto iný, prosím napíšte, v akom vzťahu je táto osoba k dieťaťu, ktoré bolo ohrozené: Čo sa stalo? Popíšte okolnosti, za akých sa udalosť odohrala (kde/kedy/kto...) a príčiny (prečo/ako...).

.....
.....
.....
.....

Prosím, jasne odlíšte fakty od predpokladov, pozorovania atď. (napríklad subjektívne hodnotenie prejavov emocionálneho stavu dieťaťa alebo zranení).

.....
.....
.....
.....

Povedalo vám dieťa alebo niekto iný ešte niečo relevantné ohľadom prípadu a ak áno, ako ste zareagovali (prosím nenavádzajte dieťa k odpovedi, zaznamenajte iba skutočné vyjadrenie dieťaťa)?

.....
.....
.....
.....

Dátum, čas a miesto údajnej udalosti:

Meno údajného páchatela (ak ide o spáchanie činu):

Boli pri údajnej udalosti prítomné aj iné deti alebo staršie osoby? (ak áno, napíšte mená osôb)

.....
.....
.....
.....

Sú ohrozené aj iné deti? (prečo)

.....
.....
.....
.....

Ako ste reagovali a čo ste urobili?

.....
.....
.....
.....

Podpis:

Dátum: